

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1938, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 213. — ŠTEV. 213.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 11, 1938. — ČETRTEK, 11. SEPTEMBRA 1938

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXXVIII.

FAŠISTI USMRTILI NAD 2000 SLOVANOV V ITALIJI

PO ITALIJANSKIH JEČAH SE NAHAJA NAJMANJ 20 TISOČ JUGOSLOVANOV

Begunci iz Primorja, Krasa in Istre so izdali poziv na vse civilizirane narode ter v pozivu navedli grozote, ki jih imajo na vesti fašisti. — Unicili so nad tritisoč slovenskih šol ter zatrli štirinajst slovenskih časopisov.

BEOGRAD, Jugoslavija, 10. septembra. — Odbor slovenskih in hrvatskih beguncev, ki so pobegnili iz Primorske, Krasa in Istre v Jugoslavijo, je izdal poziv na vse civilizirane narode sveta.

V pozivu so našteta grozodejstva, ki jih uganja jo Italijani po zasedenih krajih.

Najmanj dvajset tisoč Slovencev in Hrvatov zdrujuje po italijanskih ječah, in tekom zadnjih osmih let so fašistične bande umorile 172 naših ljudi.

Poziv, ki je izval veliko senzacijo po vsej Jugoslaviji, ugotavlja, da so navzlic Ligi narodov in navzlic sklepom kongresov narodnostnih manjšin uvedli Italijani v zasedenem ozemlju strahovlado, kakoršna ne obstaja v nobeni civilizirani državi.

"Po italijanskih ječah, — je rečeno v pozivu, — se nahaja najmanj dvajset tisoč Slovencev in Hrvatov, ki so izpostavljeni pravcatemu srednjeveškemu trpinčenju. Fašistične bande so v zadnjih osmih letih usmrtili nič manj kot 2172 Hrvatov in Slovencev."

— Fašisti so začgali oziroma oplenili 3200 hrvatskih in slovenskih šol, otroških vrtcev in čitalnic. V teku osmih let so zatrli štirinajst slovenskih listov.

Slovenski in hrvatski begunci pozivajo civilizirani svet, naj zatre, dokler je še čas, strašen načrt za uničenje pol milijona Slovencev in Hrvatov.

— Pa ne samo Slovenci in Hrvatje, tudi Italijani beže iz Italije. V Jugoslavijo in sosednje dežele jih je pribelalo nad šestisoč v strahu, da jih ne zadene usoda Matteottija.

Demonstracije, ki so se vrstile predvčerajšnjim v Zagrebu, so imele nevarnejši obseg kot je bilo sprva poročano.

Demonstranti so raztrgali italijansko zastavo in jo začgali.

Prepevali so bojne pesmi ter navdušeno nazdravljali vsakemu jugoslovanskemu vojaku ali častniku ki se je pojavil na ulici.

Pri Sentpetru se je vršil včeraj vroč spopad med Slovenci in Italijani. Na obeh straneh je bilo dosti ranjenih.

Italijani so začgali več slovenskih hiš.

PRAGA, Čehoslovaška, 9. septembra. — Ker se je češko časopisje zgražalo nad eksekucijo štirih Slovencev v Bazovici, se je pritožil pri zunanjem ministru italijanski poslanik signor Ledrazzi.

Zunanji minister mu je odvrnil, da je češko časopisje svobodno ter da mu vlada ne more narekovati, kaj smeši in česa ne sme.

PROTEST PROTI INJUNKCIJAM

Green in Copeland sta bila med govorniki v Philadelphia ter govorila o problemu nezaposlenosti.

PHILADELPHIA, Pa., 9. septembra. — Tukajšnje organizacije so za včeraj popoldne sklicale protestno zborovanje, na katero so povabili tudi predsednika Delavske Federacije, William Greena.

Razen njega je bil navzoč tudi senator Copeland ter tajnik United Mine Workers, Thomas Kennedy.

NAPAD NA BANKO

PATERSON, N. J., 10. septembra. — Policijski glavni stan je dobil danes ajutir poročilo, da je bil vprizeten napad na Merchants Trust Co. na Main Street. Policija je roparje pregna.

DELAVSTVO NASPROTUJE PROHIBICIJI

Na bodoči konvenciji Ameriške delavske federacije v Bostonu bo marsikaj storjenega za odpravo prohibicije.

ATLANTIC CITY, N. J., 10. septembra. — Ameriška Delavska Federacija domneva, da se je približal čas, ko je treba vprizoriti odločen napad na prohibicijo.

Izvršilni odbor se je zavzel za predlog Martin F. Ryansa, predsednika bratovičine železniških konduktorjev. Ryans zahteva, da mora oaganizacija odločno nastopiti, da odpravi nezgodne razmere, ki jih je ustvarila prohibicija.

Ryansova predloga je bila posledica prošnje pivovarniških delavcev, naj se razpravlja na bodoči konvenciji Ameriške Delavske Federacije o izpremembji prohibicijskih postave. Pivovarniški delavci skušajo predvsem dosegeti, da bi bilo dovoljeno izdelovanje piva, ki bi vsebovalo dva in tri četrtine odstotkov alkohola.

Ce bi se postavo v toliko izpremenilo, bi takoj dobro delo najmanj dva milijona moških. Nadalje bi bilo mogoče dobiti trg za petinštak milijonov busiljev raznega žita, ki se nahaja v skladničih.

Delavski zastopnik Albert Kugler iz Jersey City je izjavil: — Pred prohibicijo so porabili pivovarne vsako leto dva milijona petstočton premoga.

Oživljenje pivovarske industrije bi potem takem nudilo tisočerim premogarjem delo.

STRASNA SMRT V "SILO"

HEBRON, N. D., 10. septembra. Štirje otroci farmerja Neidhardtja so se zadušili, ko so skušali rešiti oteto iz sila, v katerem se je nabral močvirni plin. Petega otroka, 24-letnega Georga so našli nezvestnega, in so ga komaj spravili k življenju.

Močvirski plin se večkrat pojavi v takozvanih "silos", v katerih imajo farmerji krmo, za krmiljenje živine pozimi.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

GOVORICE O NOVEM UPORU V BRAZILIJI

Vlada zanikuje, a republika Uruguay je poslala na mejo polk vojaštva. Vsakovrstne govorice.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 10. septembra. — Vlada je danes oficijelno zanikala poročila, da je izbruhnil splošen upor v provinci Rio Grande do Sul. Ta poročila ne temelje na resnicu. V oni pokrajini je baje vse mirno.

MONTEVIDEO, Uruguay, 10. septembra. — Osni uruguayski kavalerijski polk je bil danes poslan na mejo province Rio Grande do Sul, potem so dosegla semkaj številna poročila, da je izbruhnila tam obširna vstaja. Ta poročila so delovala na prosvet.

Buenos Aires, Argentina, 9. septembra. — Brazilski general, Luis Prestes, ki živi tukaj v izgnanju, je rekel danes, da bi izbruhnila v kratkem revolucija v provinci Rio Grande do Sul. Menil je, da imajo vstasi na razpolago 30.000 mož, ki so vsi zelo dobro oborenji. Dvomi pa o uspehu stvari vstave.

WASHINGTON, D. C., 9. septembra. — Tukajšnje brazilsko poslaništvo je objavilo danes oficijelen komunikat, v katerem se označuje vse govorice, ki trdijo, da je izbruhnila vstaja v provinci Rio Grande do Sul, kot neutemeljene in brez podlage.

STOWAWAY SCHREIBER
SE JE POROČIL

PHIDALPHIA, Pa., 9. septembra. — Včeraj se je poročil tukaj z Matilda Meyer Arthur Schreiber, ki je bil vtihotapljen leta 1929 kot stowaway na zrakoplov "Yellow Byrd".

Nevesta se je seznanila z njim, ko se je vrnil iz Evrope. Schreiber je zdaj dijak letalske sole v Portlandu.

93. LETNA ŽENSKA DOBIVA
ZOBE

PITTSBURGH, Pa., 9. septembra. — Trindevetdesetletna Marg. Burns se vrača v svojo mladost. Pred kratkim so ji začeli rasti treji zobe. Že prejšnji teden je šla k zobozdravniku, ker so jo začele boleti delusti. Zdravnik pa ni mogel nicensar dognati. Par dni nato se je pokazal prvi zob, za njim drugi in včeraj tretji.

NESREČA PRI BIKOBORBI

MADRID, Španska, 9. septembra. — Pri včerajšnji bikoborbi je bil smrtnonevarno ranjen neki gledalec. Ko je matador zadal biku smrtni udarec, se je žival tako strahovito stresla, da je vrgla bodalo preko ograje. Bodalo je zadelo nekega gledalca v hrbot ter ga smrtnonevarno poškodovalo. Na povečju provincialnega governerja je bil bikoborec aretiran.

NAJSTAREJŠA TOVARNA PAPIRA



Poslopje, ki ga vidite na sliki, se na haja v Reichen, Nemčija. To je najstarejša tovarna papira v Evropi ter je bila zgrajena leta 1685. "Sveti Rimski Cesarski" je dohivalo iz te tovarne papir za svoje državne spise.

30 ŽENSK V KALKUTI ARETIRANIH

Zenske so demonstrirale na čast Mirabaji, učenki Gandhija. — Pricakujejo poostrenje pasivnega odpora.

KALKUTA, Indija, 10. septembra. — Pri procesiji na čast Mirabaji, ki se je odpovedala krščanstvu, da zopet postane sledilka Mahatme Gandhija, je bilo aretiranih treideset žensk, ki pripadajo navadnim slojem.

Mirabaja je bila pred svojim izpreobrenjenim Madeline Slade. Ona je hči nekega angleškega generala.

Včeraj popoldne je dosegla v Kalkutu, in član kongresne stranke so takoj pripredili nji na čast obhoda.

Policija je skušala razbiti ta obhod ter aretirati udeleženke.

Množica je policiste kamenalila s kameni. Inšpektor in dva seržanta sta bila ranjena.

Po neki demonstraciji je vdrla policija v poslopje vseutoličja. Pri raciji je bilo ranjenih deset džakov, med njimi tudi sin nekega vrhovnega sodnika.

BOMBAY, Indija, 9. septembra. — Danes je bil objavljen tedenski buljetin, v katerem se v glavnem razpravlja o izjalovljenju pogajanj glede ustavitev kampanje neodvisnosti.

Izjava pravi, da je Gandhijev zahteva glede samovlaže "zavestna propaganda".

Poročilo pravi nadalje, da so zahteve politično neizvedljive, in da je vsaka razprava na tem temelju nemogoča.

Prekinjenje pogajanj glede konca neodvisnostne kampanje, bo imelo najbrž za posledico, da bo ta kampanja še bolj narasla.

Položaj v Bombay postaja z vsakim dnem slabši.

Dosedaj je nezaposlenih nekako 45.000 predilec ter ne obstaja nikakovo upanje, da bi postal položaj v kratkem boljši.

Nesreča pri živite, v Kanadi ali Združenih Državah

VOJAKI PROTI STAVKUJOČIM PREMOGARJEM

Prvo "dejanje" nove vlade v Peruju. — Nasilja proti premogarjem, ki stavkajo za boljši vsakdanji kruh.

LIMA, Peru, 10. septembra. — Stavkujetači so poslala nova vlada polkovnika Luis Sanchez Cerro v Cerro de Pasco, ker so delavci v nekem bakrenem rovu, ki je last ameriške korporacije, ustavili delo ter stavili nove zahteve glede plač.

Delavci zahtevajo korenito izboljšanje delavskih pogojev pri Cerro de Pasco kompaniji.

Nadaljni oddelek vojakov ima povelje, naj takoj sledi pravemu.

V uradni objavi se glasi, da so delavci poslušali prilike, ki jim jo je prinesla izpremembra v vladi, da zahtevajo sedaj boljšo razmerje v rovinah.

Temu nasproti pa se poudarja, da bodo zavarovane vse pravice rudniške družbe.

Tudi inozemskim podjetnikom in zastopnikom tvrdk, je revolucionarni vlad obljubila vso pomoč.

Aktivnosti delavcev so se pričele pretekli petek: 15.000 rudarjev je zaposlenih v bakrenih rudnikih Cerro de Pasco napravah.

Kot razvidno iz oficijelne brzjavke, so bile poklicane čete le za varstvo naprav, a poudarja se, da se dosedaj ni povzročilo še nikake škodne.

"GRAF ZEPPELIN" V MOSKVI

MOSKVA, Sovjetska Rusija, 10. septembra. — Danes je bil objavljen tedenski buljetin, v katerem se včeraj odbla napade komunistov ter prizadela nasprotnikom velike izgube.

Bojni ladji sta bili ameriški kanonski čoln Tutuila ter angleški kanonski čoln Ladybird.

Tolpa komunistov je streljala 80 milij od Jočova v Hunan provinci in strojnici in drugimi orožjem na Turuilo. Kanonski čoln je seveda vrnjal ogenj ter pregnal komuniste iz njih postojank na bregu reke.

Ladybird je odvrnil napade na vstaške ladje Sasi na mesto Sasi v provinci Hupeh.

Topovi komunistične ladje so bili kmalu pripravljeni k molku in angleška bojna ladja je nato obstrlevala pozicije komunistov ob reki Jangsekiang.

Gen. Jen Hsišan je bil zaprizezen kot predsednik državnega sveta. — Stvorjenje kabinka je odvisno o d jutrišnjih pogajanjih.

PEKING, Kitajska, 10. septembra. — Nova vlada severnih je bila danes uvedena v urad.

General Jen Hsišan, načelnik nove vlade, je polož

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation).

Frank Schmitz, President Louis Benedict, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"G. L. A. S. N. A. R. O. D. A."
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00	
in. Hranice	\$6.00	Za pol leta	\$3.00
za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
za četr leta	\$12.00	Za pol leta	\$6.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisi hrej podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembah krajev naročnikov, prosimo, da se nam tudi pridružite bivališče naročnika, da hitreje najdemo naročnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 12th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 2278

ARGENTINA

Nedrave, skrajno nezdrene razmere vladajo sedaj v latinsko-ameriških državah Južne in Centralne Amerike.

Najprej se je republika Bolivijsa iznebila svojega predsednika Silesa, nakar je Peru zapolid Leguio.

Ni dolgo trajalo, ko je prišla Argetina na vrsto ter se iznebila svojega starega predsednika Hipolita Irigoyena.

Časniška poročila javljajo o nadaljnjih vladnih križih v Braziliji, Kubi in celo v Panami.

Državni prevrati v Bolivijsi in Peru ter tudi v Argen- tini so bili izvedeni z orožjem. In to je baš ono, kar ozna- čuje nezdrene razmere v onih državah.

Te izpremembe v vladu se niso završile po volji naro- da in niso v nikakem soglasju z ustavo.

S surovo silo so visoki častniki posegli vmes ter se polastili vlade.

Precenjeno vlogo je igralo tudi vročekrno dijaštvu, kajti mladino je mogoče hitro pregovoriti, da krene na to ali ono stran.

Isto se je zgodilo pred kratkim tudi na Španskem in Portugalskem.

Nadvse čudno je, da je bil strmoglavljen Irigoyen, ki je vendar še pred kratkim predstavljal največjo silo v de- želi in je bila njegova popularnost dobro utemeljena.

Irigoyen je sovražil vsak blesk in pomp.

Pri volitvah pred dvemi leti ni imel nobenega govora, časnikom ni podal niti ene izjave, za volilno propagando ni potrošil niti centa, pa je bil navzlie temu izvoljen drugič predsednikom z ogromno večino glasov. Volili so ga zara- di slovesa, ki ga je užival kot izboren državnik.

Ne sme se tudi pozabiti, da sta si tukom svetovne vojne Francija in Anglija na vse kriplje prizadevali, da pri- dobita Argentino na svojo stran oziroma, da jo zamešata v vojno.

Toda moči njegove osebnosti in njegovemu vplivu se je posrečilo, da je to preprečil.

Leta 1920 se je Irigoyen, kot zastopnik svoje dežele zavzel za pripust Nemčije v Ligo narodov.

Ker pa s svojo zahtevo ni prodrl, ter so zmagali nje- govi nasprotniki, je vzel klobuk in je šel. Tedaj je prene- hala biti tudi Argentina članica Lige narodov.

Irigoyenu so očitali, da je zadnje čase preveč trmasto vladal ter da je parlament naravnost ignoriral.

Morda je to eden vzrokov, poglaviten vzrok je pa ta, ker se mu ni posrečilo, da bi dvignil vrednost argentinskega denarja na newyorski borzi, da bi zamogla Argentina draže prodajati svoje žito.

NOV DOKAZ VARNOSTI PRI NAS NALOŽENEGA DENARJA

Finančna uprava države New York je priznala, našo banko onim, pri katerih lahko država New York nalaga svoja denarna sredstva. S tem odlo- kom je postala Sakser State Bank "OFFICIAL DEPOSITORY of the STATE of NEW YORK".

Da je naložila država New York denar pri nas, je nov dokaz za varno in solidno poslovanje našega zavoda.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Inačevanje nafta na planini.

Majevici.

Kakor poročajo iz Zvornika v Bosni, so pri izsledovanju nafta na planini Majevici te dni naleteli v globoki 54 do 66 metrov na naf- taliziran pesek. Inženirji, ki so za- posejni pri vrtanju, upajajo da bodo v globini 800 do 1000 m naleteli na močen vrelec nafta.

Kobilice v Zagrebu.

Te dni je neskončna poplavila Zagreb velika množica kobilic, ki so skozi odprtia okna prisile tudi v stanovanja in neprijetno iznenadile stanovalce, ki so se na vse načine trudili, da rešijo nepovabiljenih go- stov.

Požar v ladjevnicni.

V Šibenski ladjevnicni "Istok" je ponosil načel požar, ki je se naglo razširil in uničil mnogo orodja in v colnov, ki so bili v delu. Škoda se ceni na 200.000 Din. Kako je po- žar nastal, se ni moglo ugotoviti.

Samomor mladega dijaka.

Na Četinju se je ustrelil Peter Kaludrovčić, gimnazijec, star 18 let, ker ni imel sredstev, da bi na- daljeval študije, a tudi ni mogel dobiti kakve službe. Ustrelil se je istodobno z dvema rvolverjema. Z enim je meril v sreč, z drugim v glavo. Obležal je na mestu mrtev. Zapusča siromašno mater, ki je v njem imela upanje na boljšo bo- dočnost.

Rodbinska tragedija.

V Stari Pazovi se je odigrala grozna tragedija v Paljevi rodbini. Ko je prišel popoldne stari Pali, pi- jan kakor navadno, domov, in začel pretepit svoje otroke, ki se je naj- starejši sin 19-letnega Žiga temu upri- ter branil svoje brate in sestre. Pri- slo je med očetom in sinom do hu- dega spopada, pri katerem je s in- pograbil kuhiški nož ter ga za- sadil očetu v srce. Starec se je zgrudil na tla in nekaj minut po- nejne izdihnil. Pri zaslišanju je Žiga izjavil, da ne obzira svojega čina, ker je rešil rodbino vsakdan- jih očetovih napadov.

Premetna goljufija.

V Iluku je bila te dni izvršena premetna goljufija. Neki potnik iz Srbije je ponudil tamoznemu trgovcu Ignacu Sternu 500 litrov žganja na prodaj. Trgovec je po- okusil žganje in ugotovil 22 odstot- kov alkohola. Zato je s potnikom podpisal pogodbo glede dobave 500 litrov žganja po 18 Din liter. Oko- li 2. zjutraj se je potnik vrnil, zbu- dili Stern in mu dejal, da je blago že prispele. Stern je se enkrat po- kušil žganje ugotovil sicer samo 18 odstotkov alkohola, kljub temu pa sklenil kupiti cei sod žganja. S po- močjo kočijaža Borislava Jelkića, ki je žganje prideljal, so sod zvali na dvorišče. Potnik iz Srbije je de- jal, da se mu nuda na Šusak in da potrebuje nekaj denarja, ker bo kupil konje. Gostilnicar mu je dal 4500 Din. natah je potnik odšel, če- da po ostanku še pride. Drugo ju- tro je Stern odprl sod in pokusil žganje. Lahko si mislimo njegovo začudenje, ko je iz soda namesto žganja pritekla — voda. Sleparski potnik je imel namreč na notranji strani soda pri odprtini posebno pripravo, v kateri je bilo nekaj litrov žganja, vse drugo je pa bila voda.

Zadeva je bila prijavljena oro- nnikom, ki sedaj pošljedejo za prebrisanim sleparjem.

Ostanek mamuta v Jaraku?

Pri kopanju vodnjaka v Jaraku je te dni posetnik Svetislav Petrotič naletel na spodnjo čeljust mamuta. Čeljust tehta okoli 40 kg in je bila izkopana v globini 11 me- trov. Čeljust je prav dobro ohra- njena.

Števila prenosov načrta:

Meti Kamenič in Bečinom se je te dni prispel težka prometna ne- sreča. Neki novosodnik avtomobilist je z vso silo zaletel od nadalj v voz s konji. Pri karantolu je bil zadnji del vozne populome razbit, posetnik Tlkič in njegova žena sta pa vložili zetek z vosa. Tlkič je padel pod konja, ki sta se spla- stila in ga pohodila. Žena in moč so morali prepeljati v bolničo. Njuno stanje je zelo krščično in ni upa- nja, da bi okrevala. Števila Popo- viča so oroniki skriti.

JUŽNO-AMERIŠKI NOVINAR O ITALIJI

Samomor 16-letne mladence.

Majevici.

V banatskem Jaraku se je te dni na podstrešju svojega gospodarja obesila 16-letna služkinja Elizabeth Schoener. Vzrok samomora ni znan, zdi se pa, da gre za nesrečno ljubezen.

Cudna zgoda brilljantnega prstana.

Neki Zagrebčani je te dni iz stanovanja izginil dragocen brilljantni prstan, vreden okoli 50.000 Din. Prijavila je zadevo policiji in osu- mila tatvino nekega klučavnika, ki je pred dnevi v njenem stanovanju povpraševal klučavnico. Sko- ro istočasno je telefoniral policiji zagrebski juveljer Bauer, da se je v njegovih trgovini pojavil neznan mledenc, ki ponuja dragocen bri- lljantni prstan na prodaj. V trgovino je odšel kriminalni uradnik in fanta artiljer. Bil je res osumljeni klučavnica Ivan Ranteš. Fant je na policiji izpovedal, da je res dva dni delal pri dotednici, toda prstan ni ukradel. Prijevodnik je čudno zgodbo opisal načinom, da je v ne- deljo zvečer sedel na klopi pred hotelom "Esplanade", pa mu je prstan. Kako je prišel prstan za srajce, sam ne ve. Policia je pa druga- mnenja in je Ranteš zaprl.

Med drugim pošljedejo:

"Ko sem potoval iz Nemčije v Italijo, so me že na italijanski meji opozorili, da fašistične oblasti ne marajo tujih novinarjev. Izpravili so me na dolgo in široko ter prav nesmiselno o mojih namenih v Italiji; odkrito so mi povedali, da tujece strogo nadzorujejo, mon- go strožje, kakor tujci sami mislijo. Komaj in komaj se mi končno pustili preko meje, toda prosili so me, naj Italijo čimprej zopet zapuštim. V Italiji ne marajo tujih novinarjev, ker oni edino lahko spo- nzano pravi položaj v Italiji. O tem sem se najbolje prepričal, ko so me Italijani sami prosili, naj jim stvarno razložim njihove razmere, ker sam z svojih listov nicesar ne zve- do. Jaz tujec, ki sem prvič prišel v njihovo državo sem veljal za boljšega poznavalca njihovih razmer, kakor oni sami. Povod, na vsakem koraku se cuti atmosfera nezaupanja in strahu. Od sobote, ko sem prišel v Genovo, pa do četrtek, ko sem odstopal, je policija od mene 16-krat zahtevala potni list, tride- setkrat so me vprašali, od kod pri- hajam in kam sem namenjen, dva- setkrat so mi prepovedali pisati o Italiji, dokler se mudim v njihovi državi, ponovno sem imel hišno pro- skrivanje v svoji hotelski sobi, z mo- jo in brez moje vednosti".

Pisec nato opisuje življenje v Italiji in pravi dalje:

"Povod je videti po ulicah 15 do

16-letne deške v fašističnih unifor- mahn. Na vseh straneh se vrši voja- ško vežbanje in mrzljivo pripravljanje na vojno. Vendar se Italija bo- ji vojne, ker se dobro zaveda da bi jo upropasti. Kar se tiče Mussolinija, se drži na krmilu same s silo in s spremetno propagando. Njego- vo pravo sliko si človek lahko na- pravi iz naslednjih resničnih po- datkov: V umazani ulici v Genovi živi starca ženska, ki se prezivlja s tem, da ljudem prorokuje iz kart. Vsak teden mora po enkrat poto- vali v Rim, da vrže karte Mussoliniju in mu vedežuje. Odkar mu je nekoč proročevala, da bo nanj iz- vršen atentat in se je to res zgo- dilo, ji popolnoma veruje in ne sto- ničesar, ne da bi poprej vprasil njo in njene karte. Ko sem jo hotel poseti, da bi od nje izvedel še koj več, so mi povedali, da je baš tega dne odpotovala v Milan, kjer se je takrat mudil Mussolini, da mu vrži karte. Tako ima prav za prav popolnoma priprosta žena v rokah vso usodo Italije".

Sovjetska trgovinska delegacija

v Italiji je preložila svoj sedež v Genovo, kjer bo nadzorovala grad- noj sovjetskih trgovinskih ladij, ki jih bodo gradili italijanske ladje- vine. V zvezi s tem po- vprašuje italijanski ladi- vinci, da bo najla- hko postregel s temeljitim znanjem, ka- terega si je pridobil pri tem delu. Lahko si pa mislimo njegovo za- cedjenje, ko mu je tajnik odgovoril, da še daleč ne gre za prav- nenie, temveč da je dobil Morganu vnuč za god krasen model električ- nega vlaka, katerega je sam instaliral v parku, potem je pa vprašal strica, kdaj mora lokomotiva po ameriških predpisih pred prelazom živžgati.

Odvetnik je zbral v rekordnem času vse gradivo in sestavil na 75 polah obširen elaborat. Ko je izro- čal svoje delo milijarderju v temu tajniku, ni mogel premagati rado- venosti in vprašal ga, ce mu bo vse to Morganu. Ponudil se je mi- lijarder, da bi se hotel pravdati z željevničko družbo, da bi mu lahko postregel s temeljitim znanjem, ka- terega si je pridobil pri tem delu. Lahko si pa mislimo njegovo za- cedjenje, ko mu je tajnik odgovoril, da še daleč ne gre za prav- nenie, temveč da je dobil Morganu vnuč za god krasen model električ- nega vlaka, katerega je sam instaliral v parku, potem je pa vprašal strica, kdaj mora lokomotiva po ameriških predpisih pred prelazom živžgati.

Iz neke statistike je razvidno, da so tisti kaznenci, ki so zaprti po ameriških ječah in kazničnih za- stran, predočeni počojnih pičač, naj- boljšega zdražja.

To je verjetno, kajti butlegar ni- ma navade pokušati robe, katero prodaja.

Neki učeni profesor izjavlja, da je mogoče dosti naših politikov po- stativti ob stran največjih držav- nikov, kar jih pozna zgodovina.

Sama škoda, da že niso postav- ljeni tja.

Nekega dvajsetletnega mladeniča so zapri za stran bigamije, ker ima dve ženi.

DRUGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil G. P.

13

(Nadaljevanje.)

— Ravno nasprotino. Imel sem priliko videti tebe in May. Gospa Ethel ga je prečeče pogledala.
 — Ali boš šel sedaj v Dolomite?
 — Najbrž ne. V štirih tednih bo dopust pri kraju, katerega so mi dali in nato se bom vrnil v Amsterdam. Do takrat... Kadil je svojo smodočko ter bili v tla. Nato pa je rekel, povsem nepričakovano:
 — Ali bi imela kaj pioti temu, če bi se vam pridružil, Ethel?
 Njene oči so radostno zablesteli.
 — Ravno nasprotino! Dost prijetnejše je potovati pod moškim vodstvom. Treba se ni brigati za nič!
 — Tudi, če ni vodstvo tako "gibčno"? — je vprašal dobre volje?
 — Tudi potem!
 Zamisila se je.

Kaj more tičati za tem sklepom Jošta kot namera, da spravi v red svojo in njeni usodo? Konečno pa je bilo to najbolj pametno z vsakega stališča. Jošt bo dobil konečno pravo domačijo, ona pa zopet mož, ki bo znal držati skupaj premoženje, ki bo pripadlo May nerazdeljeno. Ljubezen? Nato ni niti mislila Ethel.

Ljudje kot Jošt in ona ne misljijo na ljubezen, kadar se poroče. Seveda ji je ugajal, čeprav je bila za celo leto starejša od njega in to je popolnoma zadostovalo!

Konečno izgledam dosti mlajša kot sem v resnici, — je zaključila svoje misli. — Ne bova predstavljala slabega para. Če bi le ne rekla tege preje o sraki! Brez dvoma me je hotel izpraševal. Kako bi si mogla misliti, da se trenzi Jošt pœa s poročnimi mislimi? Ženska ni nikdar preveč stara in preveč pametna, da bi si ne mogla misliti, da jo kdo začeli!

Cim dalje razmišljam o stvari, tem bolj naravna se mi zditi!

To je bila glavna stvar!

Cudno je bilo le, da se ni Jošt že davno izjavil ter hotel ili najprivo v Delomite. Načrbi ni vedel prav, kako naj nastopi najprivo kot že-nin, potem ko sta več let občevala kot brat in sestra.

— Hočem mu pomagati ter priti nasproti, — si je mislila Ethel Rickmers smeje.

Herway ni našel nobene nadaljnje prilike, da bi sam govoril z Loro. Ceprav si je spremeno prizadeval ujeti le trenutek, da bi bil z znjo, je znača to se bolj spremeno preprečiti.

May ga je milostno zopet sprejela, potem ko je zagotovil, da ga je le dvom o njeni ljubezni spravil iz tira. Približal se ji je le na željo svoje matere, ker je slednja govorila le o dedinji.

Ali je mogel res dvomiti, da ga je ona osvojila na hitro, brez pre-mislike? Ali ga je vznešenjala "ona druga"?

Brez dvoma jo je že davno pozabil!

Jasna duša May je vrlja vse.

Njeno ljubede srce se je nasilito z vsako besedo, ki je prihajala z njegovih ust.

Gospa Rickmers, ki je videla zopet žaretì otroške oči May ter opazila, kako so njena lica zopet postajala rdeča, je morala napraviti več obraz, klab tunremu razmisleku.

Opozvala je namreč preveč moških Herwayevega kova, da se je klob vsem veselila sreče svoje hčerke May.

Zakaj bi ne bilo to tudi pri May, kajti ona je spadala med ženske, kojih razum spi, dokler je prebujeno sreco.

Pustila je torej obema veselje, ju povabila, naj jo obiščejo v Ženevi ter stanila celo Herwayu pri slovesu roka.

Jošt pa je mislil drugače.

Poslovil se je od moža May zelo mrzio in hladno, da ni mogel slediti ostati niti za trenutek v dvomu glede njegovega misljenja.

Lora se je tekom par dni svojega bivanja tukaj, naučila ljubiti May kot sestro.

Poližbilna in objela jo je iskreno, ko sta sedli v avtomobil. Reči Herwayu slovo je očividno pozabilila, kajti ona ni gledala na stran, kjer je stal, čeprav so jo njegovi pogledi ponovno nemirno iskali.

Jošt pa je videl to ter dal šoferju povelje, naj odrine...

*

Bilo je mrkega, deževnega dne v septembru.

Gospa Bergmeister ni iz obzirov na varčevanje več najela služkinje po odpotovanju Lore.

Vrnila se je ravnokar vsa premičena s trga ter razložila v kuhinji, kar je kupila.

Kakšni časi! Meso je postalno ränenkrat dražje in tudi mleko in surovo maslo bosta tudi poskodela!

Plača pa ostane tako nizka kot je bila in razventega je zbolela še Marička!

S šivanko si je pred tremi tedni zboldila v roko in stvar je izgledala precej slabo!

— Slabi soki in "pomanjkljiva prehrana" — je menil zdravnik ter ukazal skorjo vsači dan, da skrbi za dovolj mleka ter pečenega mesa.

— O Bog, kje pa naj vzamem? — si je mislila gospa Amalija vso obupana. Če bi ne bilo vse tako strašno draga ter ne imela na vratu kopico otrok! Da, če bi Rudolf že dobil mesto v podzemski železnici ter bi Gerta dobila engagement!

Seveda je bilo to komaj mogoče, ker je pogorela v Brnu!

Napravila je ogenj ter pristavila krompir, kajti bil je eden štirih dñi v tednu brez mesa.

— Vegeteriana hrana je dosti zdravejša! — je gospa Amalija vedno pridigovala svojim otrokom. — Trikrat na teden meso zadostuje polnom!

Öte in Rudolf sta tudi zadovoljni in Marička je dobila predpisani kos mesa. In Gerta, kako zmerja vsaki dan to "beraško gospodarstvo"!

Ko je vendar ravno njena vrgoja potri nekoliko blagostanja prejšnjih dni ter nagromadila skrbi in bedo vsej družini!

Zuanj je pozvonil!

Bil je vajenc trgovca Klampfarda s pismom.

Gospod prosi, naj bi gospa nadučiteljeva vendar spravila v red vso to zadevo!

Gospa Amalija je obljubila to, zaloputnila vrata za vajencem ter se lotila svojega dela.

Osnazila je dva slanika, ki naj bi zabelila večerjo.

Plača ni niti odprla. Vedela je natančno, kaj vsebuje pravzaprav. Račun za dovoljeno blago tekom zadnjih dñih mesecov.

— Tako ne more iti naprej! — je rekla gospa Amalija, vrgla nož na stran ter odšla v stanovanjsko sobo k svojim hčeram.

Gerta je ležala na zofii ter čitala, vsa ogorenja v nekem strokovnem listu.

Marička pa je hodila semintja, z roko v obvezni. Včasih je zastokala na glas.

— Mama, jaz ne vzdržim tega več! Od danes ponoči so bolečine zpet hujše!

— Klub dragim zdravilom, mesu in dosti mleka?

— Ne delaj mi nikakih odtikov! Seveda, sedaj nam gre slabo. Mi smo družina brez sreče in zvezde...

(Dalje prihodnjih)

VELIK JESENSKI IZLET v JUGOSLAVIJO

ki ga prireja znani in izvezbni ravnatelj Turističnega oddelka Midtown Banke — LEO ZAKRAJŠEK

na ogromnem in slovitem Cunardovem parniku

Aquitania

Iz NEW YORKA V SREDO 1. OKTOBRA
(preko Cherbourga)

opoldne

MIDTOWN BANK

Leo Zakrajšek
630 Ninth Ave., New York, N. Y.

JOHN L. MIHELICH CO.

(August Kollander, poslovodja)

6419 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

ali:

25 BROADWAY NEW YORK
1022 Chester Avenue, Cleveland, O.

CUNARD LINE

SPORTNI BABILON

Kadar se snidejo sportniki iz raznih dežel, jim ni lahko spoznameti se med seboj. Finski smučarji in tečajki se sestajajo s plavalkami in igraje krave in Muhe-din je naperil odškodninsko tožbo začper carigradskega prefekta, češ da je ta dolžan skrbeti za to, da se po sportnem igrišču ne bodo pasle krave, zlasti ne, ako so okužene z garjami.

K razpravi prefekta ni bilo, če da zanj ne velja sodišče kakor za navadne turške smrtnike, marveč so se namerili sestaviti posebno sodišče.

Sodniki pa so bili menjeni, da je tudi tako odlični funkcionar, kakršen je prefekt in govor na vseh slovenskih zemljah.

Pravovernim Turkom je nepojmljivo, da lahko nogometniški stanki stojavk v njih materinščini.

Sportnik je s tem prekošil marsikaterega diplome, ki rešuje važna mednarodna vprašanja, pa ne zna drugačje jezik.

Na istem banketu je govoril tudi Japonec Harata, ki je zanj ne velja sodišče kakor za navadne turške smrtnike, marveč so se namerili sestaviti posebno sodišče.

Sodniki pa so bili menjeni, da je tudi tako odlični funkcionar, kakršen je prefekt in govor na vseh slovenskih zemljah.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.

Naša želja je, da se sestavita posebno sodišče, ki rešuje vse slovenske vprašanja.